

L'oferta de Solbes deixa Catalunya finançada per sota de la mitjana

- L'índex català de 130 abans de la solidaritat quedaria en 97, només tres punts més que ara
- La Generalitat acceptaria ampliar de 3 a 5 anys el termini d'aplicació del model si hi hagués pacte

LUIS MAURI

EL PERIÓDICO DE CATALUNYA, 23.03.09

El rebuig de la Generalitat a l'última oferta de finançament del Govern central té una raó encara més profunda que els magres recursos addicionals que reportaria a Catalunya (1.200 milions d'euros aquest any, 1.600 l'any que ve i 2.000 el 2011). Aquesta raó, a més a més de ser profunda, també és contundent: l'última proposta que ha fet el vicepresident Pedro Solbes manté, com en el sistema actual, els recursos per habitant de Catalunya per sota de la mitjana de les comunitats autònomes de l'Estat espanyol.

ABANS I DESPRÉS

La principal aspiració de l'Executiu català en la negociació del nou finançament autonòmic és que la contribució a la solidaritat interterritorial no penalitzi les comunitats que, com la catalana, duen a terme un esforç fiscal més gran. Amb el sistema de finançament vigent, prenent com a base 100 i com a referència les dades de l'any 2005, Catalunya té uns recursos per càpita de 130 punts abans d'efectuar la seva contribució solidària, que queden en 94 després de l'anivellament,

és a dir, sis punts per sota de la mitjana. Segons fonts del Govern català, amb l'última oferta de Solbes els recursos per habitant de Catalunya creixerien solament de 94 a 97, amb la qual cosa continuarien per sota de la mitjana.

MENYS DE 105

Catalunya admet que no pot conservar el nivell de 130. Això suposaria no ajudar els territoris menys dinàmics. Però considera que no és admissible un model d'anivellament solidari que deixi les arques catalanes per sota del nivell 105; molt menys, per sota de la base mitjana (100).

La Generalitat vol que la contribució solidària serveixi exclusivament per anivellar els serveis essencials de l'Estat de benestar que presten les autonomies, segons fixa, d'altra banda, el nou Estatut. Els altres serveis no estarien subjectes a anivellament; és a dir, el seu finançament dependria de la capacitat fiscal i financera de cada comunitat autònoma. El Govern català calcula que d'aquesta manera seria objecte d'anivellament entre el 65% i el 75% dels recursos. La resta (del 25% al 35%) quedarien lliures. En una primera lectura, l'última proposta de Solbes semblava satisfer en la pràctica aquesta exigència, ja que fixa que el 77% dels recursos serien objecte d'anivellament, i el 23% no. Una proporció molt pròxima a les aspiracions catalanes, que deixaria els recursos per càpita de Catalunya després de l'anivellament en la cota 105, és a dir, cinc punts per sobre de la mitjana.

NOVES AJUDES

Però aquest nou mecanisme d'anivellament, segons fonts catalanes, queda desvirtuat completament amb dues pròtesis que s'han afegit al model: el fons de suficiència (que garanteix a les comunitats amb menys

força econòmica que no perdran recursos respecte al model actual) i el fons de competitivitat (que teòricament compensaria el sobreesforç fiscal de les comunitats més potents). L'efecte de les dues pròtesis fa que Catalunya perdi la cota 105, a què aspira, i caigui fins a la 97, molt a prop de la seva posició actual, que és de 94.

Aquesta és la raó profunda del rebuig català a la proposta de Solbes. Una raó indissolublement lligada a la quantitat de diners que reportaria el nou sistema, ja que aquesta serà superior o inferior segons el sistema d'anivellament que s'adopti.

En el cas que el Govern central impulsés un mecanisme d'anivellament acceptable per a la Generalitat, la part catalana estaria disposada fins i tot a allargar a cinc anys el termini de tres que fixa l'Estatut per anar aplicant progressivament el nou model de finançament. Així ho han suggerit, de moment sense èxit, els negociadors catalans als seus homòlegs.

DEBAT IRRELLEVANT

Mentrestant, hi ha dies en què el debat polític sembla més centrat en la disputa sobre si les últimes xifres de Solbes les hauria d'haver revelat Juan o ho havia d'haver fet Pedro, i després sobre si l'anunci formal d'un conseller és una informació en tota regla o una filtració espúria. "Quin país. Morirem d'un panxó de detalls. I ho farem sense haver vist ni tan sols el fons de l'assumpte", es lamenta un altíssim dirigent del PSC després de contemplar l'espectacle en què s'han embrancat alguns en els últims tres dies